

Ἐλεύθερη πληροφόρηση

ΔΕΛΤΙΟ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ὁ Μητροπολίτης Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος ΝΙΚΟΛΑΗΜΟΣ
Ἀριθμός φύλλου 135
16 Ἰουνίου 2004

Τό βαθύ χάσμα

Ροσπαθῶ νά μετρήσω τό χάσμα, πού χωρίζει καί διαστελλεῖ τήν Ὁρθόδοξη Παράδοση ἀπό τά σύγχρονα σχήματα καί τό βρίσκω ἀπύθμενο. Διακρίνω καί στίς δυό ὅχθες τόν ἄνθρωπο. Τήν ὑπαρξη, πού διατρέχει τόν κύκλο τῆς ζωῆς της καί γράφει ἱστορία. Πάντοτε ἀνήσυχη. Πάντοτε στοχαστική. Πάντοτε ἐρευνητική τοῦ ὕλικου σύμπαντος καί τῆς ἄπιαστης αἰωνιότητος. Ὅμως, ἡ τάφος, πού χωρίζει τόν ἄνθρωπο τοῦ «χθές» ἀπό τόν ἄνθρωπο τοῦ «σήμερα» εἶναι τόσο πλατειά καί τόσο βαθειά, πού δέ γεφυρώνεται. Ὅσοι περπατοῦν καί μοχθοῦν σέ τούτη τήν ὅχθη, στήν ἐπικαιρότητα, γυρίζουν τίς πλάτες στίς ἀποσκευές τῶν προγόνων, περιφρονοῦν τό συναγμένο θησαύρισμα τῆς Ὁρθόδοξης πνευματικότητας καί ἀρνοῦνται πεισματικά νά ἐνσωματώσουν στήν πνευματική τους περιουσία τήν ἐμπειρία τῆς ἱστορίας. Συνεπαρμένοι, ἀλλ' ὄχι διδαγμένοι, ἀπό τά ἐντυπωσιακά ἀνοίγματα τῆς ἐπιστήμης καί ἀπό τήν πρόοδο τῆς ἐκλεπτυσμένης τεχνολογίας, εἰσηγοῦνται καί προπαγανδίζουν, ὁλοένα, καινούργια πατήματα. Καί διαφημίζουν, ἀσταμάτητα, νεόκοπες ἐμπειρίες. Ἄλλο προφίλ γιά τόν ἄνθρωπο. Ἄλλο νοηματισμό τῆς ὑπαρξιακῆς του ἀνέλιξης. Ἄλλη ἐκτίμηση τῶν ἀναγκῶν του καί τῶν προβληματισμῶν του. Ἄλλη ποσότητα καί ποιότητα τῆς εὐτυχίας του.

Φυλλομετρῶ, μέ ἐπιστημονικό ἐνδιαφέρον, ἀλλά καί μέ ὑπαρξιακή ἀγωνία, τήν ἀνθρωπολογία τῆς νεωτερικότητας. Τίς θεωρίες τῆς ἀνθρωπογένεσης. Τά στοιχεῖα ταυτότητας τοῦ εἴδους μας. Καί αἰφνιδιάζομαι. Οἱ σύγχρονοι ἀναλυτές, ἐνταγμένοι δουλικά στά κατεστημένα σχήματα, προσπαθοῦν νά ἀναδείξουν τόν ἄνθρωπο, ὡς τό μακρότατο ἐγγόνι τοῦ χιμπατζῆ. Ὡς ἓνα ἐξελιγμένο ζῶο. Τίποτα περισσότερο. Καί αὐτό, δίχως νά κατορθώνουν νά στερεώσουν τήν προπαγάνδα τους μέ ἐπιστημονική τεκμηρίωση. Δίχως νά μποροῦν νά ἐρμηνεύσουν τήν ἀσύγκριτη καί ἀσύλληπτη προικοδοσία τῆς ἀνθρώπινης ὑπαρξης μέ τό λογικό, μέ τήν ἐλευθερία, μέ τήν εὐαίσθησία καί τήν εὐθύνη τῶν προσωπικῶν τῆς ἐπιλογῶν. Διαβάζοντάς τους ἢ ἀκούγοντάς τους, μπαίνω στή σκότιση. Βλέπω τόν ἄνθρωπο νά ξεγυμνώνεται ἀπό τό μεγαλεῖο. Καί ἡ τροχιά τῆς ζωῆς νά γίνεται πρόσκαιρη, ἀνοημάτιστη λάμψη.

Σέ ἄλλο κλίμα καί σέ ἄλλο φῶς ἡ σεβάσμια προσέγγιση τοῦ ἄνθρώπου, πού μᾶς κληροδότησε ἡ Ὁρθόδοξη ἐμπειρία μας. Ἐκεῖ συναντῶ τό θάμβος καί τό δέος. Τήν ἔκπληξη μπροστά στό μεγαλεῖο τοῦ τελειότατου πλάσματος. Καί τήν εὐθύνη γιά τή διαχείριση τῶν θείων δωρημάτων. Ὁ Θεός δημιουργεῖ τόν ἄνθρωπο *«οἶον τινά κόσμον ἕτερον, ἐν μικρῷ μέγαν... ἐπίγειον καί οὐράνιον, πρόσκαιρον καί ἀθάνατον, ὁρατόν καί νοούμενον...»* (ἅγιος Γρηγόριος ὁ Ναζιανζηνός). *«Εὐθύς ἐκτίσθη καί ἄρχων ἐκτίσθη»* (ἅγιος Γρηγόριος Νύσσης). «Κάτω κεῖται ἄνθρωπος, καί ἡ χεὶρ κάτω, ἀλλ' ἡ διάνοια ἀναβαίνει, καί διά τῆς τέχνης ἐφικτά γίνεται τῷ ἄνθρώπῳ πάντα» (Μέγας Βασίλειος). Παντοῦ, στό στοχασμό καί στήν πρακτική τῶν ἐργατῶν τοῦ πνεύματος, ὅπως ἀποτυπώθηκε στήν Ὁρθόδοξη Παράδοσή μας, ὑπογραμμίζεται τό μεγαλεῖο τῆς ἀνθρώπινης ὑπαρξης, ἡ χαρισματική προικοδοσία τῆς μέ τό λογικό, ἡ ἀνάδειξή τῆς σέ βασιλέα καί διαχειριστή ὁλόκληρης τῆς Δημιουργίας.

Καί σκέπτομαι, μέ πόνο, ἀλλά καί πικρία. Ποιά βέβηλα χέρια ἔσκαψαν τό χάσμα, ἔσπειραν στό σύγχρονο ἀγρό τῆς ἱστορίας τό μίσος πρός τήν ἐξαγιασμένη καί καταξιωμένη Παράδοση καί θεομοθέτησαν τήν κτηνωδία; Ποιοί καί γιατί ὑποβάθμισαν τόν ἄνθρωπο σέ ἄψυχη μηχανή, σέ δοῦλο καί σκλάβο τῶν ἰσχυρῶν τῆς γῆς, σέ ἀντικείμενο ἐκμετάλλευσης, σέ μάζα, πού ζωογονεῖται καί ἀξιολογεῖται μόνο, ὅταν ὑποτάσσεται τυφλά στίς ντιρεκτίβες τῶν δυναστών, ὅταν δέχεται νά τροφοδοτεῖται μέ τίς μεταλλαγμένες (δῆθεν πνευματικές) τροφές καί νά ἀναμεταδίδει μηχανικά τά συνθήματα τῆς πολιτικῆς καί οἰκονομικῆς ὀλιγαρχίας; Σκέπτομαι, προβληματίζομαι, ἀλλά δέ βρίσκω ἀπόκριση.

7. Τόση ὑποκρισία;

Ἀγαπητέ Χριστόδουλε,

Τόση ὑποκρισία, χυμένη μπροστά στην Ἀγία Τράπεζα; Τόσα καντάρια ἀνελικρίνειας, ψευδολογίας ἐπιχειρηματολογίας καί χοντρῆς παραπληροφόρησης, ἐκεῖ πού δεσπόζει, «Ἐσταυρωμένη» ἢ «Ἀλήθεια»;

Πῶς δέχεσαι καί πῶς ὑπηρετεῖς αὐτή τή θεατρική ἀλλοτρίωση; Πῶς καταδέχεσαι νά μεταποιεῖται ὁ χώρος τοῦ Ἱεροῦ Θυσιαστηρίου σέ σκηνή θεάτρου καί ὁ «προεξάρχων» τῆς Εὐχαριστιακῆς τελετουργίας σέ πρωταγωνιστή τῆς ὑπόκρισης;

Πιστεύεις, μέ θεολογική στήριξη τῆς ἰδεολογικῆς δομῆς σου καί μέ συνειδητή ἀναφορά στην Καινή μας Διαθήκη καί στίς κρυστάλλινες φυσιογνωμίες τῶν Πατέρων μας, πῶς ἡ τεχνική τῆς ὑπόκρισης νομιμοποιεῖται καί καταξιώνεται κατὰ τήν ἄσκηση τῶν Ἐπισκοπικῶν καθηκόντων; Πῶς ἡ θεατρική ἐπένδυση τῶν ἀδυναμιῶν καί τῆς δολιότητος μέ τό πλαστό προσωπεῖο μιᾶς «κατά συνθήκην» ἀξιοπρέπειας-

ἐνός μονταρισμένου σεβασμοῦ πρὸς τήν Κανονική Ἐκκλησιαστική τάξη καί μιᾶς εἰκονικῆς εὐθυγράμμισης πρὸς τή νομιμότητα-ἀποτελεῖ τίτλο τιμῆς καί περγαμηνή ἱκανότητος γιά τόν ποιμένα τῆς Ἐκκλησίας;

Μιά τέτοια ἀξιοπρέπεια κατὰ τί διαφέρει, φίλε Χριστόδουλε, ἀπό τήν ἀξιοπρέπεια τῶν Γραμματέων καί τῶν Φαρισαίων, γιά τοὺς ὁποίους μαρτύρησε ὁ Κύριός μας, ὅτι «πάντα τά ἔργα αὐτῶν ποιοῦσι πρὸς τό θεαθῆναι τοῖς ἀνθρώποις, πλατύνουσι γάρ τά φυλακτήρια αὐτῶν καί μεγαλύνουσι τά κράσπεδα τῶν ἱματίων αὐτῶν, φιλοῦσι δέ τήν πρωτοκλισίαν ἐν τοῖς δείπνοις καί τὰς πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς καί τοὺς ἀσπασμούς ἐν ταῖς ἀγοραῖς καί καλεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων *ραββί ραββί*» (Ματθ. κγ' 5-7). Ἡ ἀξιοπρέπεια αὐτή εἶναι φτιαχτό προσωπεῖο, λουστρός ἐντιμότητος, πού καλύπτει τήν ἀνεντιμότητα καί τή ραδιουργία.

Δέν θά κάνω ἐπίπονη ἀναδρομή

στήν εξάχρονη αρχιεπισκοπική συμπεριφορά σου, γιά νά φωτογραφήσω ὅλο τό φάσμα τῶν ὑποκριτικῶν ἐπενδύσεων τοῦ προσώπου σου. Ποιός ὁ λόγος νά διατρέξει κανείς ὀλόκληρη τήν ἀπόσταση τοῦ σκιεροῦ παρελθόντος, τή στιγμή, πού τά συναγμένα πλάνα τῆς ἐπικαιρότητας λειτουργοῦν ὡς πληρέστατη ἀξονική τομογραφία καί προσφέρονται γιά ἐπεξεργασία καί γιά ἐπακριβεῖς ἐκτιμήσεις; Θά προσπαθήσω νά ξετυλίξω στή μνήμη τῶν ἀναγνωστῶν μου καί-ὅπως θέλω νά ἐλπίζω-καί στή δική σου μνήμη τό σφιχτό κουβάρι τῶν ἀντιδράσεων σου, πού καταγράφηκαν κατὰ τό τραγικό δεκάμηνο, ἀπό τόν 'Ιούλιο τοῦ περασμένου χρόνου ἴσαμε σήμερα καί πού συνθέτουν τό χρονικό τῆς τραγικῆς διαμάχης γιά ἀναβαθμισμένους θρόνους καί γιά κοσμική ἐπικράτηση.

Σύ, κατὰ τό διάστημα αὐτό, ἐπικέντρωσες τήν ἐπιθετική σου καμπάνια καί, ἀντίστοιχα, τήν ἀπολογητική σου ἄμυνα, σέ κάποιες θέσεις, πού τίς πρόβαλες ὡς ἐκκλησιολογικά ἰσχυρές καί ὡς ἐπικοινωνιακά ἀκαταμάχητες. Καί, πρέπει νά ὁμολογηθεῖ, ὅτι ἔσυρες πρὸς τό μέρος σου μεγάλο μέρος τῆς ἀπληροφόρητης μάζας, πού δέν ἔχει μήτε τά μέσα μήτε τήν εὐχέρεια νά ἀνασκαλέψει τά ἀπαραίτητα ντοκουμέντα καί νά καταλήξει, μετὰ ἀπό ἔρευνα καί μελέτη καί ἐπιστημονική βάσανο, σέ ἀδιαφιλονίκητα συμπεράσματα.

Ἐγώ θά φέρω στή δημοσιότητα τήν προβληματική, πού μέ βασανίζει τοῦτο τόν καιρό καί θά σέ προκαλέσω νά παρατήσεις τήν πολυπροσωπία καί τήν ὑποκρισία καί νά ἀναλάβεις, μέ τιμιότητα, τίς εὐθύνες σου.

1 Τό σταθερό μοτίβο τῆς διαλεκτικῆς σου, πού ὑποθεμελιώνει τήν πεισματική σου ἄρνηση στίς ἀπαιτήσεις τοῦ Πατριάρχη, εἶναι «ὁ ἀπόλυτος σεβασμός σου στούς Νόμους τῆς ἑλληνικῆς Πατρίδας μας. Ἡ ὑποχρέωσή σου νά ἀνταποκριθεῖς στούς ἐπισκοπικούς ὅρκους σου. Καί διακηρύττεις, *urbi et orbi* καί ἰσχυρίζεσαι, ὅτι, σάν ἔντιμος Ἕλληνας πολίτης καί σάν Ἐπίσκοπος, πού δέν ἐπιτρέπει στόν ἑαυτό του τήν παρασπονδία καί τήν ἐπιорκία, τηρεῖς μέ θρησκευτική εὐλάβεια «τό Σύνταγμα καί τούς Νόμους τοῦ Κράτους» καί ἀρνεῖσαι κάθε πρόκληση, πού σέ σπρώχνει στόν κατήφορο τῆς παρανομίας.

Τά παπαγαλάκια σου, οἱ κράχτες τοῦ περιβάλλοντός σου, πῆραν τή δὴλωσή σου αὐτή καί τήν ἔκαναν παντιέρα. Προσπαθοῦν νά σέ ἀποδείξουν καί νά σέ ἐπιβάλουν, ὡς τόν πιό ἔντιμο, ὡς τόν ὑποδειγματικό Ἕλληνα πολίτη, πού εὐαισθητοποιεῖται, ὅσο κανείς ἄλλος, στήν εὐθυγράμμιση μέ τό πνεῦμα καί τό γράμμα τοῦ Νόμου. Ὡς τόν Ἐπίσκοπο τῆς Ἐκκλησίας, πού δέν διστάζει νά διαρρήξει τούς πνευματικούς καί διοικητικούς δεσμούς του μέ τούς συνεπισκόπους του καί μέ τόν προκαθήμενο τοῦ Πατριαρχικοῦ θρόνου, ὅταν ἡ ἀπαίτησή τους ὑπερβαίνει τά ἐσκαμμένα καί τόν φέρνει σέ ἀντίθεση μέ «*ἰῶτα ἓν ἢ μίαν κεραίαν*» (Ματθ. ε' 18) τῆς πολιτειακῆς Νομοθεσίας.

Ἡ ἐπιχειρηματολογία σου αὐτή καί ἡ (κατά προέκταση) προπαγανδιστική καμπάνια σου, δέν μεταφέρουν στήν ἀκοή καί στή συνείδηση τοῦ λαοῦ ἀπό-

σταγμα ἐπισκοπικῆς ἐντιμότητος. Δέν φανερώνουν τίς ἀληθινές σου προθέσεις. Καί δέ φωτογραφίζουν, μέ καθάρω φακό, τήν πραγματικότητα. Κρύβουν γεγονότα. Σκοτίζουν τίς διεργασίες τοῦ παρασκηνίου. Παραπλανοῦν καί τό ἐκκλησιαστικό πλήρωμα καί τούς σκεπτικιστές τῆς ἀντίπαλης παρεμβολῆς. Καί δημιουργοῦν γκριζοορίζοντα, ἐκεῖ, πού θά ἔπρεπε νά κυριαρχεῖ ὁ λαμπερός ἥλιος τῆς ἀλήθειας.

Ὅταν μιλάς, φίλε Χριστόδουλε, γιά σεβαστική τήρηση τοῦ Νόμου, ἀναφέρεσαι μονολιθικά στό Νόμο 590 τοῦ 1977, πού εἶναι ὁ Καταστατικός Χάρτης τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἀλλά ἀποφεύγεις συστηματικά νά μνημονεύσεις τό ἄρθρο 3 τοῦ ἐλληνικοῦ Συντάγματος, πού καθορίζει δεσμευτικά τόν τρόπο ἄσκησης τῆς διοίκησης στήν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος καί πού ὑπέρεκειται ὁλόκληρου τοῦ νομοθετικοῦ φάσματος.

Καί γιά νά φέρω στή δημοσιότητα μερικά περιστατικά, πού τά κρύβεις μέ ἔνοχη μαεστρία: Ὅταν κατά τό 1975 διαμορφωνόταν αὐτό τό Σύνταγμα, ἡ διοίκηση τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὁ Σεραφεῖμ καί ἡ ὁμάδα, πού τόν πλαισίωνε (καί στήν ὁποία μετεῖχες καί σύ) ζήτησε, μέ γραπτό κείμενο νά ἐπικυρωθεῖ καί νά καλυφθεῖ Συνταγματικά ἡ περιλάλητη Πατριαρχική Πράξη τοῦ 1928.

Ἡ πρότασή σας ὑπῆρξε ἀπόλυτα σαφής καί ἐκφραστική τῶν προθέσεών σας. Τήν ἀντιγράφω:

«Ἐπικρατοῦσα θρησκεία ἐν Ἑλλάδι εἶναι ἡ τῆς Ἀνατολικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς

Ἑλλάδος, κεφαλὴν γνωρίζουσα τόν Κύριον Ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ὑπάρχει ἀναποσπᾶστως ἠνωμένη δογματικῶς μετὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλης καί πάσης ἄλλης ὁμοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας. Τηρεῖ ἀπαρασλεύτως, ὡς ἐκεῖναι, τούς Ἱερούς ἀποστολικούς καί συνοδικούς κανόνες καί τάς Ἱεράς παραδόσεις. Εἶναι αὐτοκέφαλος, ἀσκοῦσα ἀνεξαρτήτως πάσης Ἐκκλησίας τά κυριαρχικά αὐτῆς δικαιώματα καί διοικεῖται ὑπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας καί τῆς ἐκπροσωπούσης ταύτην Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου, ὡς ὁ Πατριαρχικός καί Συνοδικός Τόμος τοῦ 1850 καί ἡ Πατριαρχική καί Συνοδική Πρᾶξις τοῦ 1928 ὁρίζουν».

Αὐτά σχεδιάσατε καί αὐτά ζητήσατε τότε ἀπό τήν ἐλληνική Πολιτεία. Καί ἡ Βουλή τῶν Ἑλλήνων ἀνταποκρίθηκε στό αἴτημά σας καί, γιά πρώτη φορά, κάλυψε Συνταγματικά τήν Πατριαρχική Πράξη. Αὐτό σημαίνει, πῶς, μόνοι σας δεσμευθήκατε καί ὑποχρεωθήκατε νά συμμορφώνεστε πρὸς τίς διατάξεις αὐτῆς τῆς Πράξης. Καί πῶς, ἂν κατά τό παρελθόν, ἀπό τό 1928 ἴσαμε τό 1975, ὑπῆρξαν περιπτώσεις παράκαμψης ἢ ἀθέτησης κάποιας ἀπό τίς ρήτρες τῆς Πατριαρχικῆς Πράξης, οἱ παραβιάσεις αὐτές δέν μποροῦν νά συνεχιστοῦν καί μετὰ τῆ Συνταγματικῆς κατοχύρωσής της.

Τό ἀμείλικτο ἐρώτημα: Γιατί, κατά τό μακρό διάστημα αὐτῆς τῆς κρίσης, ἐσύ καί τά ἐπιτελικά σου ὄργανα προσποιεῖστε πῶς ἀγνοεῖτε τή Συνταγματική κατοχύρωση τῆς Πράξης; Γιατί δέν ἀναφέρεστε ποτέ στό ἄρθρο 3 τοῦ

Συντάγματος, πού σᾶς ὑποχρεώνει νά σκύψετε τό κεφάλι καί νά ὑποταχθεῖτε; Δέν εἶναι τό Σύνταγμα ὑπέρτατος Νόμος; Δέν δεσμεύει καί τήν πολιτειακή καί τήν ἐκκλησιαστική διοίκηση, ἀκόμα δέ καί τόν κοινό νομοθέτη; Καί στήν περίπτωση ἀμφισβήτησης ἡ ἀντιρρήσεων δέν ἐπιβάλλεται ἡ Συνταγματική νομοτέλεια;

Πῶς, λοιπόν, ἐκφράζεις τόσο σεβασμό στόν Καταστατικό Χάρτη, δηλώνοντας ὅτι δέν σοῦ ἐπιτρέπεται-σέ καμιά περίπτωση-νά τόν παραβεῖς, καί παραβιάζεις κατάφωρα τό Σύνταγμα τῆς Χώρας, πού ἐπίσημα ὀρκίστηκες νά τό παραφυλάγεις;

2 Δειλά, ἐδῶ καί κεῖ, οἱ δικοί σου ἄνθρωποι τόλμησαν νά κολοβώσουν τό εὖρος τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Συντάγματος, λανσάροντας τήν ἔρμηνεία, ὅτι καλύπτει μόνο τόν τρόπο συγκρότησης τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου. Εἶπαν, πῶς τό Σύνταγμα ὑποχρεώνει μόνο νά καλοῦνται οἱ Συνοδικοί κατὰ τά πρεσβεῖα τῆς ἀρχιερωσύνης τους καί σέ ἴσο ἀριθμό ἀπό τήν Αὐτοκέφαλη Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος καί ἀπό τίς Νέες Χῶρες.

Ἡ ἔρμηνεια αὐτή, τό γνωρίζεις πολύ καλά, εἶναι αὐθαίρετη καί ἔχει ἀποριφθεῖ μέ τρεῖς πρόσφατες ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας. Οἱ δύο ἀπό τίς ἀποφάσεις αὐτές ἔχουν ἐκδοθεῖ κατὰ τήν περίοδο, πού σύ βρίσκεσαι στόν ἀρχιεπισκοπικό θρόνο. Καί δέν σοῦ ἐπιτρέπεται νά τίς ἀποκρύπτεις. Γιά τήν ἐνημέρωση τοῦ λαοῦ μας, πού σύ καί τό ἐπικοινωνιακό σου ἐπιτελεῖο ἐπιμένετε νά τόν παραπλη-

ροφορεῖτε, σημειώνω τούς ἀριθμούς τῶν τριῶν σημαδιακῶν αὐτῶν ἀποφάσεων, πού ἀποτελοῦν τή νεώτερη καί κυρίαρχη νομολογία τοῦ Ἀνώτατου Διοικητικοῦ Δικαστηρίου. Εἶναι οἱ ἀποφάσεις 4068 τοῦ 1981, 534 τοῦ 1999 καί 603 τοῦ ἴδιου ἔτους 1999.

Ὡστόσο, γιατί νά γυροφέρνει κανεῖς στίς ἀποφάσεις τῶν Δικαστηρίων, γιά νά ἀνακαλύψει τήν ἔκταση καί τό νόημα τῆς Συνταγματικῆς δέσμευσης, στήν ὁποία αὐτοπαγιδεύτηκε ἡ Ἐκκλησία μας καί ὅλοι οἱ Συνοδικοί Μητροπολίτες, ἀπό τή στιγμή, πού ζήτησαν καί πέτυχαν τή Συνταγματική ἐπικύρωση τῆς Πατριαρχικῆς Πράξεως τοῦ 1928; Μπροστά μας ἔχουμε τίς ἐπίσημες γνωματεύσεις τῶν εἰδικῶν, τῶν Κανονολόγων καί τῶν Συνταγματολόγων, πού τίς ζήτησε ἡ ἴδια ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος (ἐνδεχομένως καί τίς πλήρωσε ἀδρά) καί πού τίς ἔχει δημοσιεύσει σέ περίωπτη θέση στό περιοδικό «Ἐκκλησία». Ἀπό τή στιγμή, πού σεῖς ὅλοι, τό δεξι χέρι, ὄχι τοῦ Ὑψίστου, ἀλλά τοῦ Σεραφεῖμ, ἐπιδιώξατε νά θησαυρίσετε στό ντοσιέ τῶν ἀπαραίτητων περγαμηνῶν σας τίς γνωματεύσεις τῶν ἐξειδικευμένων θεραπόντων τῆς Νομικῆς Ἐπιστήμης καί τίς γνωστοποιήσατε μέσα ἀπό τίς σελίδες τοῦ ἐπίσημου δημοσιογραφικοῦ ὀργάνου τῆς Ἐκκλησίας, εἶναι ὀλοφάνερο ὅτι τά ἔρμηνευτικά αὐτά κείμενα σᾶς ἐκφράζουν καί ἀποτελοῦν τόν τελικό σας λόγο.

Γιά μιά περιληπτική ἐνημέρωση ἀντιγράφω δύο-τρία ἀποσπάσματα.

Ὁ Μητροπολίτης Τυάωνων Παντελεήμων γνωμάτευσε:

«Ἀνεξαρτήτως τοῦ τρόπου διατυπώσεως τῆς ἐπὶ μέρους παραγράφου ταύτης, τό Σύνταγμα κατοχυρώνει τό Αὐτοκέφαλον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐπομένως καί τό περιεχόμενον, τήν ἔκτασιν καί τά ὅρια τοῦ αὐτοκεφάλου καί ταῦτα ὀρίζονται καί διαγράφονται ἐν τῷ Πατριαρχικῷ Τόμῳ καί τῇ Συνοδικῇ Πράξει, διά τῶν ὁποίων τό Αὐτοκέφαλον ἐδόθη ὑπό τῆς ἐπὶ τούτῳ ἀρμοδίας ἐξουσίας εἰς τήν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος. Συνεπῶς ἡ τήρησις τῶν διατάξεων τοῦ Τόμου καί τῆς Πράξεως εἶναι ὑποχρεωτική καί ὁ Καταστατικός Χάρτης τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος πρέπει νά ἐναρμονίζεται πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ Πατριαρχικοῦ Τόμου καί τῆς Συνοδικῆς Πράξεως».

Οἱ καθηγητές Ἀριστόβουλος Μάνεσης καί Κωνσταντῖνος Βαβοῦσκος ἀποφάνθηκαν:

«...Ὡς πρὸς τό "αὐτοκέφαλον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος" δέον νά σημειωθῇ, ὅτι ἡ τοιαύτη διατύπωσις δέν ἐκφράζει ἐπακριβῶς τήν σημερινήν νομικήν θέσιν τῆς ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας, καί δὴ ὡς αὕτη προσδιορίζεται διά τῶν ἀμέσως ἐν συνεχείᾳ διατάξεων τοῦ ἐδ. γ' τῆς παρ. 1 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 3 Συντ. περί τηρήσεως τῶν διατάξεων τῆς Πατριαρχικῆς καί Συνοδικῆς Πράξεως τοῦ 1928. Διότι ἡ Πρᾶξις αὕτη εἰδέεται ἐπὶ τῆς ρητῶς ἐκπεφρασμένης προϋποθέσεως, ὅτι αἱ δι' αὐτῆς ὑπαχθεῖσαι διοικητικῶς εἰς τήν Αὐτοκέφαλον Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος Μητροπόλεις τῶν ἀπελευθερωθεισῶν κατὰ τὰ ἔτη 1912-1913 καί 1916-1918 περιοχῶν, τῶν λεγομένων "Νέων Χωρῶν"... ἐξακολουθοῦν νά ἀνήκουν "κανονικῶς" εἰς τό Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον συναπο-

τελοῦσαι μετὰ τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τήν "Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος"... Εἶναι πάντως βέβαιον, ὅτι διά τῆς περί ἧς ὁ λόγος διατυπώσεως ὁ συντακτικός νομοθέτης δέν ἠθέλησε νά καθιερώσῃ τό Αὐτοκέφαλον τῆς ἐν γένει Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἥτοι καί κατὰ τό σκέλος τῶν Μητροπόλεων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου...». «Δοθέντος ὅτι ὁ σκοπός οὗτος, εἰς ὃν βασικῶς ἀπέβλεψεν ὁ συντακτικός νομοθέτης, ἐξυπηρετεῖται λυσιτελεστερον διά τῆς τηρήσεως τῶν διατάξεων τοῦ Πατριαρχικοῦ Τόμου τοῦ 1850 καί τῆς Συνοδικῆς Πράξεως τοῦ 1928 τῶν ἀφορωσῶν ὄχι μόνον εἰς τήν συγκρότησιν τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου, ἀλλ' εἰς τήν ἐν γένει διοίκησιν τῆς Ἐκκλησίας, φρονοῦμεν ὅτι, καί εἰς ἣν τυχόν περίπτωσιν δέν ἔθεωρεῖτο σαφές τό γράμμα τῆς διατάξεως τοῦ ἐδ. γ' παρ. 1, ἄρθρ. 3 τοῦ Συντάγματος, αὕτη, τελεολογικῶς ἐρμηνευομένη, ἔχει τήν ἔννοιαν ὅτι ἡ αὐτόθι διά τοῦ ὅρου "τηρουμένων τῶν διατάξεων" ἀναφορά εἰς τὰ πατριαρχικά κείμενα δέν ἀνάγεται μόνον καί δέν ἐξαντλεῖται εἰς τό εἰδικόν θέμα τοῦ φορέως τῆς διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας-ἡτοιῶς συγκροτουμένου κατὰ τὰ πρεσβεῖα τῆς ἀρχιερωσύνης καί κατ' ἴσον ἀριθμόν ἀρχιερῶν ἐκ τῶν περιοχῶν τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί τῶν περιοχῶν τοῦ κλίματος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου-ἀλλ' ἐκτείνεται εἰς τοὺς κανόνas των, δι' ὧν ρυθμίζονται ἐν γένει τὰ τῆς διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας. Τοῦτο σημαίνει, ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος δέον ὅπως διοικῆται, κατὰ βάσιν, ὡς τὰ μνημονευθέντα πατριαρχικά κείμενα ὀρίζουν...».

Ὁ δικαστικὸς Σύμβουλος τῆς Ἐκ-

κλησίας της Ελλάδος Θεοφάνης Θεοδωρακόπουλος έγραψε: «Η κύρωση υπό του νέου Συντάγματος των δύο τούτων Πατριαρχικών κειμένων κατέστησε ταύτα συνταγματικά κείμενα, τά όποια και δεσμεύουν τόν κοινόν νομοθέτην, καθ' όσον άφορα εἰς τά θέματα διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας, άτινα πλέον θά ρυθμίζονται συμφώνως πρός τήν διατύπωσιν του Τόμου του έτους 1850 "κατά τούς Θείους και Ἱερούς Κανόνας, έλευθέρως και άκωλύτως από πάσης κοσμικής επέμβάσεως"...».

Οι γνωματεύσεις αυτές έγιναν έπίσημες θέσεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Τίς δέχτηκες και σύ, φίλε Χριστόδουλε, γιατί κείνη τήν έποχή σου ήταν χρήσιμες στον άγώνα, πού έκανες νά έξοντώσεις τόν άνεπιήλπτο Μητροπολίτη Δημητριάδος Ἡλία.

Τώρα, ύστερα από 29 όλόκληρα χρόνια, άλλαξες ρότα. Ο Ἡλίας βρίσκεται στην άγκαλιά του Θεού. Ἐκεῖ δέν μπορείς νά τόν πλήξεις. Έχεις, όμως, άλλους αντιπάλους στό ρίνγκ τῆς ήγεμονικής έξουσίας και σέ συμφέρει ή στρέβλωση τῆς συγκεκριμένης Συνταγματικής διάταξης. Θέλεις νά τήν άποδείξεις άνίσχυρη νά στηρίξει τήν Πατριαρχική πράξη του 1928. Γι' αυτό και περιφρονείς τίς έπίσημες γνωματεύσεις και «παραφρονών» λαλεῖς γιά ύπεροχή του Νόμου 590, του Καταστατικού Χάρτη τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος έναντι του Συντάγματος. Άπορώ πώς δέν τό καταλαβαίνεις, ότι ή μετάλλαξη σου αυτή και ό «νύν» ίσχυρισμός σου σέ έμφανίζουν άναξιόπιστο και... (θά μου έπιτρέψεις νά τό υπογραμμίσω) σέ καθιστούν καταγέλαστο.

Τό Σύνταγμα και οι Νόμοι, άγαπητέ

Χριστόδουλε, δέν είναι μοντελάκια, πού τά αλλάζουμε κατά τίς έπιθυμίες μας. Είναι οι σταθερές συντεταγμένες, πού υποχρεώνουν τούς πάντες σέ πλήρη συμμόρφωση. Καί «χθές» και «σήμερα» και «αύριο». Καί τό 1975, πού ψηφίστηκε τό Σύνταγμα και τό 2004, πού έφτασε στό κορύφωμά της ή έκκλησιαστική αντίπαράθεση των δυό σας παλιών φίλων.

3 Διακηρύττεις και μάλιστα «έν ύπερηφανεία» άγαπητέ Χριστόδουλε, ότι σέβεσαι, μέχρι κεραίας, τό Νομικό καθεστώς, πού ίσχύει στην έλληνική μας πατρίδα. Καί πώς δέ διανοεῖσαι νά παραβείς άκόμα και τή λεπτομερέστερη διάταξη. Λυπάμαι, πού θά σέ λυπήσω. Άλλά είμαι υποχρεωμένος νά φέρω στό φόρουμ τῆς δημόσιας ενημέρωσης και τῆς έλεύθερης κρίσης τήν άνειλικρίνειά σου και τήν άλλοπρόσαλλη συμπεριφορά σου. Όλόκληρη ή έπισκοπική σου διαδρομή και ιδιαίτερα τό τελευταίο της κομμάτι, είναι σφραγισμένη μέ τήν καταπάτηση των Νόμων και είδικά του Καταστατικού Νόμου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, πού ίσχυριζεσαι ότι σέβεσαι.

Και σέ ρωτάω. Ποιά διάταξη Νόμου έφάρμοσες, όταν ζήτησες τήν καθιέρωση του μνημοσύνου σου άπ' άκρη σέ άκρη τῆς ελληνικής έπικράτειας;

Μόλις έγινες Ἀρχιεπίσκοπος, ή πρώτη σου φροντίδα ήταν νά ζητήσεις από τούς Μητροπολίτες εκλέκτορες σου, νά σκύψουν νά σέ προσκυνήσουν και νά άρχίσουν νά σέ μνημονεύουν έπισήμως κατά τήν τελετουργία τῆς Θείας Εύχαριστίας. Καί τό πρώτο θέ-

μα, πού ξφερεις, στην πρώτη Σύνοδο της Ίεραρχίας ήταν ακριβώς αυτό. Ποιός Νόμος υποθεμελίωνε την απαίτησή σου; Ο Καταστατικός Χάρτης της Έκκλησίας μας και στο άρθρο 28 θεσπίζει με σαφήνεια ποιός είναι ο τύπος του μνημοσύνου: «Εν ταῖς Ίεραῖς Ἀκολουθίαις μνημονεύουν... οἱ Μητροπολίται, οἱ μέν τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τῆς Ίεράς Συνόδου, οἱ δέ τῶν Νέων Χωρῶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου ἡμῶν καί τῆς Ίεράς ἡμῶν Συνόδου». Σὺ ξεκίνησες τὸν ἀγῶνα σου, γιὰ τὴν ἀνάδειξη τοῦ προσώπου σου σὲ προϊστάμενο ὄλων τῶν Μητροπολιτῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καταστρατηγώντας αὐτὴ τὴ διάταξη τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτη. Οἱ εὐαισθησίες σου γιὰ τὴν τήρηση τῶν διατάξεων τῶν ἁρθρῶν 17-22 τοῦ Νόμου αὐτοῦ σὲ ἔχουν τόσο συγκινήσει, ὥστε δὲ δίστασες νὰ δρομολογήσεις σχίσμα μέγα στὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία μας. Ἀλλὰ τὸ ἄρθρο 28 τὸ παραβίασες κατάφωρα. Βρίσκεται τόσο μακριὰ τὸ ἄρθρο 28 ἀπὸ τὸ ἄρθρο 22 καὶ δὲν τὸ πρόσεξες; Ἡ μήπως ἡ ἀλαζονεία σου καὶ ἡ σπουδὴ σου νὰ υποβιβάσεις τοὺς συνεπισκόπους σου καὶ νὰ ἀναδείξεις τὸν ἑαυτὸ σου σὲ Πατριάρχη, σὲ ἔκαναν νὰ τὸ στραγγαλίσεις, γιὰ νὰ μὴ γίνεται ἐμπόδιο στὴν ὑλοποίηση τῶν ὀνείρων σου;

Παράλληλα μὲ τὴ φιλοδοξία σου νὰ μνημονεύεσαι στὶς Ίερές Ἀκολουθίες, ἐκδήλωσες καὶ τὴν ἐπιθυμία νὰ ἀνακηρυχθεῖς «πρῶτος». Δυνάστης τῶν ἱσοτίμων σου Μητροπολιτῶν καὶ ἀνεξέλεγκτος στὶς πρωτοβουλίες σου.

Τὸ ὄνειρό σου αὐτό, «γνωστό τοῖς πᾶσι», ἀποτελεῖ περιφρόνηση καὶ ἀνατροπὴ τῆς ἐντολῆς τοῦ Κυρίου μας, πού

δόθηκε ὄχι μόνον μὲ τὸ λόγο Του, ἀλλὰ καὶ μὲ τὸ συγκλονιστικὸ παράδειγμά Του. Καὶ θὰ περίμενε κανεὶς, ὅτι καὶ πειρασμικὸς λογισμὸς ἂν σφηνῶνε μέσα σου, θὰ τὸν πολεμοῦσες μὲ ὅλη σου τὴ δύναμη. Ἀλλὰ δὲν ἔγινε κάτι τέτοιο. Ἀκάθεκτος ὥρμησες στὴν κατάκτηση τοῦ ἐξουσιαστικοῦ μεγαλείου(!!!) καὶ τοῦ τίτλου τοῦ «πρώτου».

Ἀλλὰ, κατὰ τὴν ἐξόρμησή σου αὐτὴ δὲν ὑπολόγισες καὶ τὴ διάταξη τοῦ Νόμου, πού ὑψώνεται ὡς φραγμὸς στὶς παιδαριώδεις φιλοδοξίες σου. Ὁ Καταστατικὸς Χάρτης τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, φίλε Χριστόδουλε, δὲν σοῦ ἀφήνει ἄλλα περιθώρια ἐξουσιαστικῆς συμπεριφορᾶς, παρὰ μόνον τὴν προεδρία τῶν δυὸ Συνοδικῶν Σωμάτων. Τῆς Συνόδου τῆς Ίεραρχίας καὶ τῆς Διαρκοῦς Ίεράς Συνόδου. Τίποτε περισσότερο.

Στὸ ἄρθρο 3 καὶ στὴν παράγραφο 1 γράφεται: «Ἀνωτάτη Ἐκκλησιαστικὴ Ἀρχὴ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος εἶναι ἡ Ίερά Σύνοδος τῆς Ίεραρχίας (Ι.Σ.Ι.), συγκροτούμενὴ ἐκ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος ὡς Προέδρου καὶ ἐκ πάντων τῶν διαποιμνιζόντων Μητροπόλεις Ἀρχιερέων, δι-
αρκὲς δὲ διοικητικὸν ὄργανον αὐτῆς εἶναι ἡ Διαρκὴς Ίερά Σύνοδος (Δ.Ι.Σ.), συγκροτούμενὴ κατὰ τὰ ἐν ἁρθρῷ 7 τοῦ παρόντος ὀριζόμενα».

Βλέπεις, κατὰ τὸ Νόμο, ἀνώτατη ἀρχὴ δὲν εἶναι ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, ἀλλὰ ἡ Ίερά Σύνοδος. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἀπλῶς προεδρεύει κατὰ τὴ Συνεδρίαση τῆς Συνόδου τῆς Ίεραρχίας καὶ τῆς Διαρκοῦς Ίεράς Συνόδου.

Στὴν ὁρμή σου γιὰ ὑπεροχικὲς τιμές καὶ γιὰ δόξες, καταπάτησες καὶ καταστρατήγησες καὶ τὴ διάταξη αὐτὴ τοῦ

Νόμου. Τή θεώρησες ἄχρηστο κουρέλι. Καί μόνο τώρα, ὅταν μπροστά σου συνάντησες τήν πατριαρχική ἀντίστασιν, σήκωσες τό φλάμπουρο τοῦ Νόμου καί φωνάζεις ἀπεγνωσμένα, ὅτι ὁ ἀγώνας σου ἀποβλέπει ἀποκλειστικά καί μόνο στή τήρηση τῆς νομιμότητας.

4 Οἱ περιπτώσεις, πού κατέστρωσα, δέν ἐξαντλοῦν τήν ὁρμή σου γιά αὐθαίρεσιν καί γιά παρανομία. Γιατί ἡ πράξη σου πιστοποιεῖ, πώς γιά σένα Νόμος εἶναι τό ὄνειρό σου καί νομιμότητα ἡ ἀλόγιστη πραγματώσιν τῶν ἐξουσιαστικῶν ἐπιδιώξεών σου. Εἶναι, λοιπόν ἀδύνατο, νά καταλογογραφήσω ὅλες τίς παρανομίες σου. Θά βάλω, ὅμως, τό δάχτυλο σέ μιά περίπτωση, γιά νά δώσω ἀφορμή προβληματισμοῦ στούς σημερινούς ἀναγνώστες μου καί στούς αὐριανούς ἐρευνητές τῶν ἱστορικῶν ντοκουμέντων, καί νά τοὺς πείσω, πώς ἡ σεβαστική ἐπιμονή σου στήν τήρηση τοῦ Νόμου, πού τήν πρόβαλες ὡς κύριο ὄπλο σου κατά τή διαμάχη σου μέ τόν Πατριάρχη, εἶναι καθαρή μπλόφα, ἐφεύρημα τῆς ἀμνηχανίας σου.

Ἐπειδὴ κρατᾷς στό χέρι τή σφραγίδα τῆς ἐξουσίας, θεώρησες, πώς μέ ἓνα ἐπιτίμιο ἀκοινωνησίας, σάν αὐτό, πού σοῦ ἐπέβαλε ἡ Πατριαρχική Σύνοδος, μπορεῖς νά ἀπομακρύνεις ἀπό τίς ἔδρες τοὺς Μητροπολίτες καί νά σφετεριστεῖς, γιά ὄφελος τῶν φίλων σου, τίς Μητροπόλεις τοὺς. Ποιά, ὅμως, διάταξη Νόμου σοῦ ἔδωσε αὐτό τό δικαίωμα;

Ὁ Νόμος, ὁ Καταστατικός Χάρτης τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί στό ἄρθρο του 34 ὀρίζει μέ καθαρή διτύπωση: «Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος καί πᾶς

ἐν ἐνεργείᾳ Μητροπολίτης κανονικῶς χειροτονηθεὶς καί κατασταθεὶς δέν στερεῖται τῆς Μητροπόλεως αὐτοῦ, εἰ μὴ κατόπιν ἀμετακλήτου καταδίκης εἰς ἔκπτωσιν ἀπὸ τοῦ θρόνου ἢ εἰς ἰσόβιον ἀργίαν».

Γιατί αὐτὴ τὴ διάταξη τὴν ποδοπάτησες; Γιατί μεθόδευσες τὴ μεταβολὴ τῆς ἀκοινωνησίας (τῶν ἄλλων, ὅχι τῆ δικῆ σου) σέ λαιμητόμο; Μήπως καί αὐτὴ τὴ διάταξη δέν τὴ συνάντησες μπροστά σου, ὅταν, ὅχι μέ Συνοδικὴ ἀπόφαση καί μέ ψῆφο ὑπεύθυνη, ὅπως ἐγίνε στο Φανάρι, ἀλλὰ μέ ἀπόφαση ὀχλοβοῆς ἐβγαζες ἔξω ἀπὸ τὴν αὐλὴ τοῦ ποιμνίου τοὺς τοὺς Μητροπολίτες; Ἡ μήπως, τό πάθος νά ἐξοντώσεις τοὺς ἐνοχλητικούς συνιερουργοὺς σου, σκότισε τό λογισμό σου καί δέ διέκρινες τό ἀνασχετικὸ ἐμπόδιο τοῦ Νόμου; Τότε ἔχαιρες, γιατί ἐξασφάλισες τὴ δικὴ σου θέσιν καί τίς ψήφους τῶν εὐνοουμένων σου. Τώρα ἀποκάλεσες τὴν πράξη τοῦ ἐπιτιμίου σου πικρό ποτήριο.

Ὅχι τόση ὑποκρισία, φίλε Χριστόδουλε! Ὅχι τόση ὑποκρισία! Ὁ ἀρχιεπισκοπικὸς θρόνος δέν ἀντέχει νά τὴ σηκώσει. Τό ὠμόφορο, πού μᾶς τό κληροδότησαν οἱ ἁγιασμένες μορφές τῶν Πατέρων μας, δέν ἐπιδέχεται τέτοια σπίλωση.

Μέ μιά σειρά, ἀλυσίδα ὁλόκληρη, ἁστοχῶν ἐνεργειῶν σου βρέθηκες ὑπόλογος καί ὑπόδικος στήν Οἰκουμένη Ὁρθοδοξία. Καί, προσπαθώντας νά ξεφύγεις ἀπὸ τὴν ἐστία τῆς φωτιᾶς καί ἀπὸ τὴ δυναμικὴ ἀρπάγη τῶν ἀντιπάλων σου, ταμπουρώθηκες πίσω ἀπὸ τὴ «νομιμότητα». Αὐτὴ τὴ «νομιμότητα», πού, σταθερά καί ἀδίστα-

ΑΛΛΑ ΤΟΤΕ... ΑΛΛΑ ΤΩΡΑ

Η διένεξη μεταξύ Ἀθηνῶν καὶ Φαναρίου, τὶς ἡμέρες, πού γράφονται οἱ γραμμὲς αὐτές, ἔχει λάβει ἀνησυχητικὲς διαστάσεις. Καὶ παρὰ τὴν ἐποχιακὴ διευθέτηση, δὲν ἀποκλείονται τραγικὲς μελλοντικὲς ἐπιπλοκές. Βαρὺ τὸ πλῆγμα καὶ γιὰ τὸν Ἑλληνισμό καὶ γιὰ τὴν Ὁρθοδοξία. Ποιὸν βαρύνει ἡ εὐθύνη στὴ δημιουργία αὐτοῦ τοῦ προβλήματος, ποιὸ τὸ μέγεθος καὶ τὸ ποσοστὸ εὐθύνης τῆς κάθε μιᾶς πλευρᾶς καὶ ἂν ἡ εὐθύνη αὐτῇ, κατὰ νομικὴ ὁρολογία, εἶναι «ἀλληλέγγυος καὶ εἰς ὀλόκληρον», ὅλα αὐτὰ θὰ τὰ κρίνει μὲ ἀντικειμενικὴ θεώρηση ὁ ἱστορικὸς τοῦ μέλλοντος. Ἡ περιοδικὴ μας ἔκδοση, μὲ προηγούμενα ἄρθρα της, ἀναφέρθηκε στὸ πρόβλημα καὶ διατύπωσε καὶ τὴν κανονικὴ ἄποψη καὶ τὴ νομικὴ θεώρηση, ἀναφορικὰ μὲ τὴν ἔννοια συγκε-

κτα, στὸ διάβα τῆς ἐπισκοπικῆς σου θητείας, τὴν περιφρονεῖς καὶ τὴν καταπατεῖς.

Ὁ Κύριός μας εἶπε γιὰ τοὺς Φαρισαίους: «Λέγουσι καὶ οὐ ποιοῦσι» (Ματθ. κγ' 3).

Ἡ πρακτικὴ τῶν Φαρισαίων δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι καὶ πρακτικὴ ἑνὸς Ἀρχιεπισκόπου, ποιμένα τῆς Ἐκκλησίας Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Καὶ μάλιστα κατὰ τὸν εἰκοστὸ πρῶτο αἰῶνα.

**Ο ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ
ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ**

κριμένων διατάξεων τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτη καὶ εἰδικότερα ἐκείνων πού ἀναφέρονται στὴ σύνταξη τοῦ καταλόγου τῶν ἐκλογίμων πρὸς ἀρχιερατεία καὶ στὴν ἄσκηση τῶν δικαιωμάτων τοῦ Πατριαρχείου.

Σήμερα θὰ ἐστιάσουμε τὶς ἀναφορές μας σὲ μία μόνο παράμετρο τοῦ ὅλου προβλήματος καὶ εἰδικότερα σὲ μία ἀπὸ τὶς κυρώσεις πού ἐπέβαλε ἡ «διηρυμένη» Πατριαρχικὴ Σύνοδος στὸν Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν Χριστόδουλο. Καὶ ἡ ἐκκλησιαστικὴ αὐτὴ κύρωση εἶναι «ἡ διακοπὴ τῆς κοινωνίας στὴ λατρεία καὶ στὴ διοίκηση». Ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν «ἀκοινωνησίᾳ» αὐτὴ δὲν εἶδαμε νὰ χάνει ὁ Μακαριώτατος τὴν ἀρχιεπισκοπικὴ του ιδιότητα καὶ κατεπέκταση δὲν εἶδαμε νὰ στερεῖται οὔτε τῶν διοικητικῶν οὔτε τῶν ποιμαντικῶν οὔτε τῶν τελετουργικῶν του καθηκόντων. Παραμένει στὸ θρόνο τοῦ Προκαθημένου (ἄλλως τοῦ Προέδρου τῆς Συνόδου) τῆς ἐλλαδικῆς Ἐκκλησίας καὶ ἀσκεῖ ἀπὸ τὴ θέση αὐτὴ ὅλα τὰ καθήκοντα, πού ἀπορρέουν ἀπὸ τὴν ἀρχιεπισκοπικὴ του ιδιότητα.

Ἄς μεταφερθοῦμε ὅμως χρονικῶς πίσω κατὰ ἔντεκα περίπου χρόνια καὶ συγκεκριμένα στὴν ἀποφράδα ἐκείνη ἡμέρα τῆς 10ης Αὐγούστου τοῦ 1993, ὅταν ἡ ΔΙΣ (Ναί, ἡ ΔΙΣ τῶν 13 μελῶν), καὶ μάλιστα κατὰ πλειοψηφία, ἐπέβαλε «ἀκοινωνησίᾳ» στοὺς ἐναπομείναντες ἀπὸ τὴ χορεία τῶν

«Δώδεκα» τρεῖς ἀγωνιστὲς καὶ ἀσυμβίβαστους Μητροπολίτες Σεβασμιωτάτους Θεολόγο, Κωνσταντῖνο καὶ Νικόδημο.

Ἄλλὰ ἡ ἐκκλησιαστικὴ διοίκηση δὲν σταμάτησε ἐδῶ. Προχώρησε στὶς αὐθαρεσίες της. Καὶ στὴ συνοδικὴ ἀνακοίνωση, ποὺ ἐκδόθηκε καὶ κοινοποιήθηκε στοὺς ἐνδιαφερόμενους Ἱεράρχες, προστίθενται καὶ τοῦτα τὰ τραγικὰ καὶ φοβερά: «Ὁ τιμωρηθεὶς δὲν δύναται νὰ τελῇ τὴν Θεϊαν Λειτουργίαν, πᾶς δὲ μεταυτοῦ λειτουργῶν ὑπόκειται εἰς τὴν αὐτὴν ποινήν... Πρὸς δὲ τούτοις ἡ ΔΙΣ, κρίνει ὑμᾶς καθαιρετέον καὶ ἀπογυμνωτέον πάσης ἱερατικῆς τιμῆς καὶ ἀξίας!» Καὶ ἐρωτᾶται. Ποῦ τὰ βρήκατε αὐτὰ Σεβασμιώτατοι; Καὶ σὲ ποιό Ἱερὸ Κανόνα στηρίζατε αὐτὲς τὶς συνέπειες; Καὶ τὸ παράδοξο εἶναι ὅτι ὁ συντάκτης αὐτῆς τῆς ἀνακοίνωσης ἀποκαλεῖ τοὺς «τιμωρηθέντες» στὴν ἐπικεφαλίδᾳ τῆς ἀνακοίνωσης ὡς «Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτες»!!

Ἡ κύρωση τῆς «ἀκοινωνησίας», εἰδικὰ μὲ τὸ παραπάνω ἰδιάζον καὶ πρωτόγνωρο περιεχόμενο, ποὺ αὐθαίρετα καὶ ἀβασάνιστα ἔδωσε σαυτὴ ἡ συνοδικὴ πράξις τοῦ 1993, εἶναι προδήλως ἀντικανονικὴ καὶ ἀνυπόστατη. Ὁ Μητροπολίτης Πειραιῶς ἔγραφε σχετικῶς: «Τὸ πρόσχημα τῶν δῆθεν ἐπιτιμίων στερεῖται κανονικότητος καὶ νομιμότητος» καὶ ὁ διαπρεπὴς Καθηγητὴς καὶ Κανονολόγος ἀείμνηστος Μουρατίδης προσέθετε: «Τὸ ἐπιτίμιο αὐτὸ τῆς ἀκοινωνησίας εἶναι κανονικῶς ἀνυπόστατο καὶ δὲν παράγει κανένα ἀποτέλεσμα». Ἡ διοίκηση τῆς Ἐκκλησίας τὰ ἀγνόησε ὅλα αὐτά. Καίτοι ἔκρινε τοὺς Μητροπολίτες «καθαίρετους» καὶ ὄχι «καθηρημένους», τοὺς ἀπομάκρυνε πάραυτα ἀπὸ τὶς μητροπολι-

τικές τοὺς ἔδρες, παρὰ τὶς ἀντίθετες διατάξεις τοῦ ἄρθρου 34 τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτη καὶ χωρὶς καμμιά ἄλλη διαδικασία καὶ ἀπαγόρευσε σαυτοὺς, ὄχι μόνον νὰ ἀσχοῦν τὰ διοικητικὰ καὶ ποιμαντικὰ τοὺς καθήκοντα, ἀλλὰ καὶ νὰ τελοῦν καὶ αὐτὴ τὴ Θεία Λειτουργία! Καὶ προχώρησε καὶ παραπέρα. Μὲ βάση αὐτὸ τὸ ἄλλοπρόσαλλο σκεπτικὸ εἰσηγήθηκε στὴν Πολιτεία τὴν ἀνάκληση τῶν ἀρχικῶν Διαταγμάτων ἀναγνωρίσεως τῶν Μητροπολιτῶν, κήρυξε τὶς Μητροπόλεις ὡς χηρεύουσες καὶ προῆλθε μὲ παράδοξες διαδικασίες σὲ μεταθέσεις καὶ ἐκλογὲς νέων Μητροπολιτῶν.

Καὶ εὐλογα ἐδῶ γεννᾶται τὸ ἐρώτημα. Μποροῦν νὰ μᾶς ποῦν, ἡ ἐκκλησιαστικὴ διοίκηση καὶ οἱ σοφοὶ κανονολόγοι καὶ νομικοὶ ποὺ συνθέτουν τὸ ἐκκλησιαστικὸ περιβάλλον, κατὰ τί διαφέρει ἡ «ἀκοινωνησία» τῶν τριῶν Μητροπολιτῶν ἀπὸ ἐκείνη τὴν ὁποία ἐπέβαλε στὸν Ἀρχιεπίσκοπο Χριστόδουλο ἡ Σύνοδος τοῦ Πατριαρχείου; Μήπως στηρίζεται, καὶ ἐμεῖς δὲν τὸ γνωρίζουμε, σὲ κάποιο ἄλλο Ἱερὸ Κανόνα καὶ ἂν ναί, σὲ ποιό; Ἀλλὰ κάτι τέτοιο οὔτε ἡ διοίκηση τῆς Ἐκκλησίας ἐπικαλεῖται, οὔτε καὶ ἐμεῖς τὸ ἀνακαλύψαμε παρὰ τὶς ἐπιστάμενες ἀναζητήσεις μας. Καὶ μένουμε στὶς παραπάνω διαπιστώσεις τοῦ Σεβ. Πειραιῶς ὅτι τέτοιο ἐπιτίμιο μὲ τέτοιο περιεχόμενο «στερεῖται κανονικότητος καὶ νομιμότητος».

Καὶ ἡ συμπερασματικὴ ἀπορία μας. Ἀφοῦ λοιπὸν ἡ «ἀκοινωνησία» δὲν διαφέρει στὶς παραπάνω δυὸ περιπτώσεις καὶ ἀφοῦ δὲν γίνεται καμμιά ἐπὶ κλήση Ἱεροῦ Κανόνα, ποῦ νὰ διαφοροποιεῖ τὴ μία ἀπὸ τὴν ἄλλη, δὲν θὰ ἔπρεπε συνακόλουθα νὰ ἀνακληθεῖ τὸ Π. Δ/γμα ἐγκαταστάσεως τοῦ

κου Χριστόδουλου ως 'Αρχιεπισκόπου 'Αθηνών και να στερηθεί και αυτός όλων των καθηκόντων του, όπως, κατά τα «κελεύσματα» της συνοδικής πράξης του Αυγούστου του 1993, έγινε για τους τρεις Μητροπολίτες; 'Αλλά ως μάς επιτραπεί να δώσουμε έμεϊς την απάντηση. "Όλα όσα συνέβησαν, ειδικά την τελευταία δεκαετία, σέ βάρος των τριών Μητροπολιτών δέν μπορούν, σέ οποιαδήποτε βάσανο και άν υπαχθοούν, να εύρουν κανένα κανονικό, κανένα έκκλησιαστικό, κανένα νομικό, άλλα και κανένα λογικό έρεισμα. Συνθέτουν τή μελανότερη σελίδα της σύγχρονης έκκλησιαστικής μας ιστορίας και όχι μόνο προξενούν λύπη και οδύνη στο πλήρωμα, άλλα προσάπτουν στους πρωταγωνιστές και στους συνεχιστές τους όνειδος και έντροπή.

ΓΙΑΤΙ ή έκκλησιαστική μας διοίκηση παραβίασε τήν κανονική τάξη, επιβάλλοντας επιτίμια άντικανονικά και άνυπόστατα, από τα όποια ό εύσεβης λαός μας απέστρεψε τό πρόσωπό του και ή πλειοψηφία του κλήρου τα άγνόησε,

ΓΙΑΤΙ ή έκκλησιαστική διοίκηση παραβίασε τό ύφιστάμενο νομοθετικό καθεστώς, τό όποιο διέπει τίς σχέσεις 'Εκκλησίας και Πολιτείας, δηλαδή τόν ίδιο τόν Καταστατικό Χάρτη και τούς συναφεϊς έκκλησια-

στικούς νόμους, οί όποιοι ρητώς και κατηγορηματικώς όρίζουν, ότι κανέναν Μητροπολίτη δέν άπομακρύνεται, παρά μόνο για καθαίρεση, έκπτωση και ισόβια άργία, πού επιβάλλονται άμετάκλητα από τα 'Εκκλησιαστικά Δικαστήρια (άρθ. 34 παραγ. 4 ν. 590/1977),

ΓΙΑΤΙ ή έκκλησιαστική διοίκηση άγνόησε και τίς πολλές άποφάσεις του 'Ανώτατου 'Ακυρωτικού Δικαστηρίου της χώρας, τριάντα τόν αριθμό και πλέον, μία μάλιστα και της 'Ολομέλειας (1028/1993), με τίς όποίες κρίθηκε άμετάκλητα και κατεπανάληψη ότι οί έν λόγω 'Αρχιερείς είναι οί μόνοι νόμιμοι και έν ενεργεία Μητροπολίτες στις οικείες μητροπολιτικές έδρες;

Και άποτελεϊ πράγματι είρωνεία, να έρχεται σήμερα ή έλλαδική 'Εκκλησία, στη διένεξή της με τό Πατριαρχείο, να κόπτεται και να έμφανίζεται προσηλωμένη και στην έσωτερική καταστατική νομοθεσία και στις άποφάσεις των έλληνικών Δικαστηρίων. Και αυτή ή αντίφαση, αυτή ή τακτική του «δυο μέτρα και δυο σταθμά», δέν είναι μόνο είρωνεία, άποτελεϊ και έντροπή, πού μειώνει τό κύρος της και της στερεϊ τή «νομιμοποίηση» στις περαιτέρω διεκδικήσεις της.

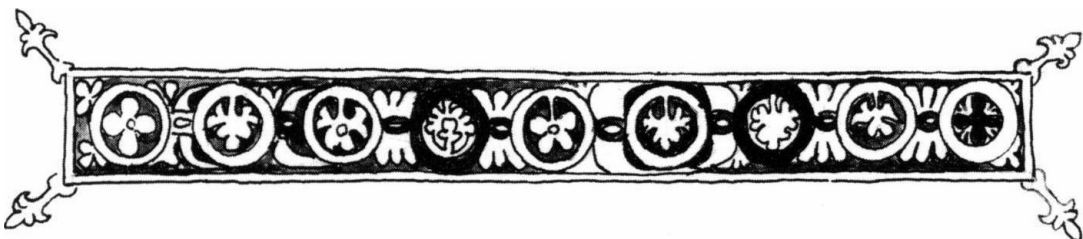
‘Ο Σχολιαστής

Παπα-Γιάννη

**‘Ο Καλαβρύτων ‘Αμβρόσιος άκουσε τό πορνογράγου-
δο της Γιουροβίζιον και έφριξε. Τίς κασέτες, μέ τήν
όμοφυλοφιλική χυδαιότητα κάποιου δεσπότη, φίλου
του, δέν τίς άκουσε; "Η τίς άκουσε και δέν έφριξε;**

Φιλικά

Παπα-Γιώργης

Τό Μυστήριο τῆς ιερατικῆς αὐθεντίας.

Ἐκκλησία, ὅπως ὅλες οἱ ἀνθρώπινες κοινότητες, ἄν καί θεοῖδρυτος θεανθρώπινος ὀργανισμός, ἔχει τό στελεχιακό Τῆς δυναμικό, πού ὁδηγεῖ τό λαό Τῆς καί Τήν ἐκπροσωπεῖ στόν κόσμο. Ἐπὶ εἴκοσι αἰῶνες ἔζησε μέσα σέ ἔθνη μέ ποικίλες πολιτιστικές στάθμες, κάτω ἀπό ἐτερόκλητα κοινωνικο-πολιτικά καθεστῶτα, μέ διαθέσεις ἐναντί Τῆς ἀπό φιλικές καί προστατευτικές μέχρι ἐχθρικές καί ἀμειλίχτα διωκτικές. Ἐξ ἄλλου, ἀντιμετώπισε ἰσχυρές δονήσεις ἐσωτερικές ἀπό σχίσματα καί αἱρέσεις. Κάτω ἀπό αὐτές τίς συνθήκες, υἱοθέτησε διάφορα διοικητικά σχήματα καί ἔλαβε σέ κάθε περίπτωση ἀνάλογη ὀργανωτική μορφή. Σέ ὅλα αὐτά τά σχήματα διαμορφώθηκαν ρόλοι γιά τόν κλῆρο καί τό λαό, πού ἄλλαζαν κατὰ τίς περιστάσεις, μέ ἐκείνον τοῦ κλήρου νά κυριαρχεῖ. Ὅσakis, πάντως, τά διοικητικά αὐτά σχήματα ξέκοψαν ἀπό τό Μυστήριο τῆς Ἐκκλησίας καί ἄρχισαν νά ἐρωτοτροποῦν μέ τήν κοσμική ἐξουσία, ἔχασαν τή γνησιότητα τους καί κατάντησαν ἐκφάνσεις ἀκραίου κοσμικοῦ πνεύματος.

Ἡ ιερατική αὐθεντία ἀποτελεῖ γνώρισμα τῆς Ὀρθοδόξου Παραδόσεως. Ἴσως, τό ὄραμα τῆς φλεγόμενης βιάτου, πού εἶδε ὁ Μωυσής, προσφέρεται ὡς τύπος, ἐκτός

τῶν ἄλλων, καί τῆς Ἐκκλησίας μέ τή χάρη τῆς ἱερωσύνης τοῦ Χριστοῦ, πού μεταδίδεται στους ἱερεῖς διά τῆς Ἀποστολικῆς Διαδοχῆς, νά Τήν πυρπολεῖ ἀενάως καί νά Τήν ἐνεργοποιεῖ. Ὁ κληρικός εἴτε ἱεουργεῖ, εἴτε διοικεῖ τά τῆς Ἐκκλησίας, εἴτε ἀπλῶς βιώνει τή ζωή τοῦ κοινοῦ θνητοῦ, εἶναι ἐνεργούμενο τῆς χάριτος τῆς ἱερωσύνης του. Ἐνεργεῖ ἀδιαλείπτως τό ἔργο τῆς Ἐκκλησίας. Δέν ἀλλάζει πρόσωπα, ὅπως ὁ ἡθοποιός κατὰ τίς ἀνάγκες τῶν ρόλων του, ἢ ὅπως ὁ πολιτικός κατὰ τό κομματικό ἢ ἀτομικό του συμφέρον. Γράφει ὁ μακαριστός π. Ἐπιφάνιος Θεοδωρόπουλος: «Ὁ Ἱερεὺς ἱεουργεῖ καί ἐν τῷ Ναῷ καί ἐν τῇ οἰκίᾳ καί ἐν τῇ ὁδῷ καί ἐν τῷ ὀχήματι καί... καί ἐν παντί καιρῷ καί τόπῳ... (Ὁ σκοπός του εἶναι): Ἡ πολιτογράφησις ἀνθρώπων εἰς τήν Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν, τό ψυχάς ἄρπάσαι κόσμου καί δοῦναι Θεῷ». Τό ἔργον ὅμως αὐτό δέν τελεῖται... ἐν συγκεκριμένῳ τόπῳ καί χρόνῳ... Ὁ Ἱερεὺς ἱεουργεῖ συνεχῶς καί ἀκαταπαύστως» («Ἀρθρα Μελέται Ἐπιστολαί», Ἀθήναι 1986, σελ. 220). Ὅλα τά «φωτόμορφα τέχνα» τῆς Ἐκκλησίας, οἱ πιστοί, εἶναι ταγμένοι νά ἐνεργοῦν συνεχῶς τά χαρίσματα, πού ἔλαβαν ἀπό τό Πανάγιον Πνεῦμα. Χριστιανός «μερικῆς ἀπασχο-

λήσεως» δέν νοεῖται, ὅπως δέν νοεῖται ἱερωσύνη ἀνενεργός κατά περιόδους.

Συχνά ἡ ἱερατική αὐθεντία στρεβλώνεται ἀπό ἀγκυλώσεις χρόνων παρακμῆς ἢ ἱστορικῆς ἀνάγκης καί σφετερίζεται κύρος δῆθεν κανονικῆς τάξεως. Μὲ πρόσχημα πλαστές ποιμαντικές ἀνάγκες ἢ δῆθεν κανονικά προνόμια, διολισθαίνει πρὸς τὴν ἄσκηση αὐθαίρετων καί ἀνεξέλεκτων ἐξουσιῶν, ἀπὸ τίς πιὸ ἀνελέητες καί αὐταρχικές, πού γνώρισε ὁ κόσμος. Καί αὐτό, παρά τὴ σαφὴ *ad hoc* ἀπαγόρευση τοῦ Κυρίου: «οὐχ οὕτως ἔσται ἐν ὑμῖν». Ἡ ἱερατικὴ αὐθεντία, ὡς διοικητικὴ ἀρμοδιότητα καί ἐξουσία, διαφέρει ριζικά ἀπὸ τίς ἐξουσίες τῶν «ἀρχόντων τῶν ἐθνῶν». Δέν εἶναι ἐξουσία ὑπεροχική, πού προσδίδει προνόμια καί αἰγλή κοσμική. Εἶναι ἐξουσία ὑπηρετῶν, «δούλων» καί «διακόνων» τοῦ ποιμνίου (Ματθ. κ' 25-28). Κένωση κατά τὸ πρότυπο τοῦ Κυρίου, ὁ Ὅποιος «ἐαυτὸν ἐκένωσε μορφὴν δούλου λαβών» (Φιλ. β' 7). Δουλεῖα πρόθυμη καί ἀνύστακτη, ξένη πρὸς κάθε προσδοκία αἰσχροῦ κέρδους, πρὸς κάθε τάση ὑπεροπτικῆς στάσεως καί τυραννίας ἐπὶ τῶν πιστῶν. Δέσμια στὴν ἀνάγκη ἀποφυγῆς σκανδαλισμοῦ καί ἐμπνεύστρια ἀρετῆς στοῦ λαό. Σὲ αὐτὴν τὴν ἐξουσία, πού χωρὶς ὑστεροβουλία ὑπηρετεῖ τὸ ποῖμνιο, ἔχει κάθε πιστὸς τὴν ἐντολὴ νὰ ὑποτάσσεται. «Ποιμάνετε (οἱ ποιμένες) τὸ ἐν ὑμῖν ποῖμνιον τοῦ Θεοῦ, ἐπισκοποῦντες μὴ ἀναγκαστῶς, ἀλλ ἐκουσίως (ὄχι κατ' ἀνάγκην, ἀλλὰ μὲ τὴ θέλησή σας), μηδὲ αἰσχροκερδῶς ἀλλὰ προθύμως, μηδ' ὡς κατακυριεύοντες τῶν κλήρων (αὐτοῦς, πού σᾶς δόθηκαν νὰ τοὺς ὑπηρετεῖτε), ἀλλὰ τύποι γινόμενοι τοῦ ποιμνίου... Ὁμοίως νεώτεροι (ὁ ποιμαίνόμενος λαός) ὑποτά-

γητε πρεσβυτέροις (στοὺς κληρικούς), πάντες δέ ἀλλήλοις (κλῆρος καί λαός, οἱ μὲν στοὺς δέ) ὑποτασσόμενοι τὴν ταπεινοφροσύνην ἐγκομβώσασθε (φορέστε)» (Α' Περ. ε' 2,5).

Στὴν ἐξουσία, ὅπως ἐκφράζεται σέ κοσμικούς ὀργανισμούς, εἶναι σύνηθες ὁ προϊστάμενος νὰ φαντάζει καί νὰ προβάλλεται ὡς ἰκανότερος τῶν ὑφισταμένων του. Ἀντίθετα, στὴν Ἐκκλησία ὁ γνήσιος ἡγέτης τιμᾷ, ἀναγνωρίζει καί ἀναδεικνύει τίς τυχόν ἰκανότητες τῶν ὑπ' αὐτόν, κληρικῶν ἢ λαϊκῶν. Ὑποκλίνεται δέ μὲ δέος στά χαρίσματα τοῦ Παναγίου Πνεύματος, πού ἐνδεχομένως ἔχουν ἐπιδαφιλευθεῖ πλουσιότερα σέ κάποιους ἀπὸ αὐτοὺς. Ἡ Γραφή πιστοποιεῖ ὅτι τὸ ἐνδεχόμενο αὐτό ὑφίσταται μέσα στοῦ σχεδίου τοῦ Θεοῦ. «Ψυχὴ γὰρ ἀνδρός ἀπαγγέλλειν ἐνίστε εἶωθεν ἢ ἐπτά σκοποὶ ἐπὶ μετεώρου καθήμενοι ἐπὶ σκοπῆς» (Σειρ. λζ' 14). (Ἡ ψυχὴ κάποιου ἀνθρώπου, δηλαδή, μπορεῖ καμιά φορά νὰ μιλήσει πιὸ σωστά ἀπὸ ὅλους τοὺς ἀρμόδιους, πού βρίσκονται στά ψηλά πόστα τους). Ἡ ἱερατικὴ αὐθεντία, λοιπόν, σέβεται καί θεωρεῖ ὡς μήνυμα Θεοῦ τὴν ἀγωνία, τίς παρατηρήσεις, τὴν ἀγάπη γιὰ τὰ πράγματα τῆς Ἐκκλησίας, πού ἐκφράζονται ἀπὸ τὸν πιστὸ λαό.

Κατὰ τὴν ἄσκηση κοσμικῆς ἐξουσίας εἶναι ἀρχὴ ὁ ὑπῆκοος νὰ ὑποτάσσεται, θέλοντας καί μὴ, στὸν ἄρχοντα, στὴν αὐθεντία, στοῦ νόμο, στὴ βούληση τῆς πλειοψηφίας τοῦ λαοῦ, ἀνάλογα μὲ τὸ ἐπικρατοῦν πολιτικὸ σύστημα. Αὐτὸ συνιστᾷ καί τὸ Εὐαγγέλιο, (ὅταν δέν παραβιάζεται ὁ νόμος τοῦ Θεοῦ): «Πᾶσα ψυχὴ ἐξουσίαις ὑπερεχούσαις ὑποτασσέσθω» (Ρωμ. ιγ' 1). Ἀντίθετα, ἡ ἱερατικὴ ἐξουσία δέν βιάζει

κανένα, ἔστω καὶ ἂν πρόκειται «γιά τό καλό του». Τέτοιο παράδειγμα μᾶς ἄφησε ὁ Κύριος, ὁ Ὅποῖος διακήρυττε σέ κάθε περίπτωση καί σ ὅλους τούς τόνους ὅτι Αὐτός εἶναι «ἡ ὁδός καί ἡ ἀλήθεια καί ἡ ζωή» (Ἰωαν. ιδ' 6). Ὅτι ἦλθε γιά νά σώσει τόν κόσμον (Ἰωαν. ιβ' 44-50). Ὅτι ἐκτός Αὐτοῦ δέν ὑπάρχει ἄλλη ὁδός σωτηρίας (Ἰωαν. ιε' 5-6). Καί, ὅμως, κανένα δέν βιάζει νά ἀποδεχθεῖ τή σωτηρία, τήν ὁποία τοῦ προσφέρει δωρεάν. «Μή καί ὑμεῖς θέλετε ὑπάγειν;» (Ἰωαν., ζ', 67), ρώτησε κάποτε τούς 12 ἐκλεκτούς μαθητές Του, ἀφήνοντάς τους ἐλεύθερους νά φύγουν, ἂν ἤθελαν, ἐπιλέγοντας τήν ἀπώλεια. Κάθε πιστός, καί ἰδίως ὅποιοι καθοδηγοῦν τό λαό, κληρικοί ἢ λαϊκοί, χρέος ἔχουν νά ἀσκοῦν βία μόνο στόν ἑαυτό τους. «Τρέχετε ἵνα καταλάβητε (τό βραβεῖο τῆς σωτηρίας)... Ἐγώ... οὕτω τρέχω,... οὕτω πυκτεύω (πυγμαχῶ καί)... ὑπωπιάζω μου τό σῶμα καί δουλαγωγῶ (ταλαιπωρῶ καί μεταχειρίζομαι σά δοῦλο τό σῶμα μου), μήπως ἄλλοις κηρύξας αὐτός ἀδόκιμος γένωμαι (μήπως ἐνῶ κηρύσσω στούς ἄλλους τή σωτηρία τή χάσω ἐγώ)» (Α' Κορ. θ' 24-27).

Ἀντίθετα πρὸς τήν κοσμική ἐξουσία, ἡ ἱερατική δέν παγιδεύει τό λαό μέ φροῦδες ἐλπίδες γιά ἀνέφελη ζωή καί εὐημερία σάν τούς πολιτικούς σέ προεκλογική περίοδο. Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ τόν ὁποῖον καλοῦνται νά προσφέρουν ἀνόθευτο οἱ κληρικοί εἶναι χρυστάλλινος. Ἦδη ἡ Π. Διαθήκη προβάλλει ὡς τύπο εὐσεβοῦς βιωτῆς τόν πολυβασανισμένο Ἰώβ καί προειδοποιεῖ ξεκάθαρα: «Τέκνον, εἰ προσέρχῃ δουλεύειν Κυρίῳ Θεῷ (ἂν ἔρχεσαι νά γίνεις ἀκόλουθος τοῦ Κυρίου), ἐτοίμασον τήν ψυχὴν

σου εἰς πειρασμόν (ἐτοιμάσου νά ἔχεις βάσανα)» (Σοφ. Σειρ. β' 1). Στήν Κ. Διαθήκη ἡ ἴδια προειδοποίηση βαθαίνει καί πλαταίνει. Φτάνει μέχρι διωγμοῦ καλύπτοντας ὅλους τούς εὐσεβεῖς πιστούς, χωρίς ἐξαιρέσεις: «Πάντες οἱ θέλοντες εὐσεβῶς ζῆν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ διωχθήσονται» (Β' Τιμ. γ' 12). Ὁ Χριστός κατέστησε σαφές στούς πιστούς Του: «ἐν τῷ κόσμῳ θλίψιν ἔξετε, ἀλλὰ θαρσεῖτε, ἐγὼ νενίκηκα τόν κόσμον» (Ἰωαν. ιστ' 33). Καί ἔπαθλο τῆς νίκης, εἶναι, ὄχι γήινη δόξα καί ἐγκόσμια τρυφή, ἀλλ ἡ ἀσύληπτη στό νοῦ καί στήν καρδιά ἄφατη χαρά τῆς θεώσεως. «Ὁ νικῶν, δώσω αὐτῷ καθίσαι μετ ἐμοῦ ἐν τῷ θρόνῳ μου, ὡς καγὼ ἐνίκησα καί ἐκάθισα μετὰ τοῦ πατρός μου ἐν τῷ θρόνῳ αὐτοῦ» (Ἀποκ. γ' 21).

Ε. Χ. Οἰκονομάκος

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Δεκαπενθήμερο Δελτίο

Ἐκκλησιαστικῆς Ἐνημέρωσης

Ἰδιοκτήτης

ὁ Μητροπολίτης

Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος

ΝΙΚΟΛΗΜΟΣ

Διεύθυνση

19011 Αὐλῶν Ἀττικῆς

Τυπογραφεῖο Κωνσταντίνου Σανιδᾶ

Ἰωαννίνων 6, Μοσχάτο